

under eksisterende internationale aftaler og traktater. På den anden side vil følgende spørgsmål ikke kunne gøres til genstand for forligsprocedure: alle spørgsmål der vedrører procedure, forslag om grundig undersøgelse af aktuelle spørgsmål eller krav om yderligere dokumentation, oprettelse af underudvalg, rekommandationer, som ikke vedrører eller nødvendiggør særlige foranstaltninger, samt praktiske skridt til at gennemføre resolutioner, der er enstemmigt vedtaget af konferencen. Forligskomiteen skal have et så lille medlemstal som muligt og skal bestå af direkte interesserede lande (hvilket vil medføre forskellig sammensætning fra gang til gang) såvidt mulig under behørig hensyntagen til en ligelig geografisk fordeling.

Ved den vedtagne procedure er der opnået to ting: for det første, at afgørelsen af kontroversielle spørgsmål om fornødent kan udskydes fra en konference til den næste, hvorved der åbnes mulighed for at overbevise interesserede u-lande om, at der intet vindes ved at gennemtvinge vedtagelsen af rekommandationer, som de vestlige handelsnationer er uvillige eller ude af stand til at gennemføre. For det andet, anses det for at være en fordel, at et forslag ikke kan komme til afstemning, før det er fuldt belyst og konsekvenserne af dets vedtagelse kendt af alle stemmeberettigede. Den vedtagne procedure sørger således for, at når et kontroversielt forslag kommer til afstemning på konferencen eller i generalforsamlingen, vil det komme til at indeholde oplysninger om, at mægling har fundet sted samt grundene til, at forlig ikke er opnået, herunder de landes argumentation, der modsatte sig forliget og deres grunde hertil. De nødvendige reservationer mod sådanne uønskede resolutioner bliver således en integrerende del af selve resolutionen, hvorfor der ikke kræves yderligere forklaring på, at de i resolutionen nævnte lande ikke ser sig i stand til at gennemføre de foreslåede foranstaltninger. Såfremt forligsproceduren skulle føre til et enstemmigt vedtaget kompromis, vil dette naturligvis være en fordel såvel for Vesten som for u-landene. Man håber derfor, at de i forligskomiteer indvalgte lande vil sende repræsentanter, der på bedst mulig måde er i stand til at fremføre gruppens synspunkter,

men samtidig er elastiske nok til at imødekomme flest mulige af de moderate u-landes rimelige krav.

III. Vurdering af udsigterne for konferencens fremtidige arbejde.

1. Indledning.

En vurdering af udsigterne for UNCTAD's fremtidige arbejde på nærværende tidspunkt, hvor konferencens fremtidige arbejdsprogram ikke er fastlagt, og hvor mødevirksomheden i de mange nye organer ikke for alvor er begyndt, vil ifølge sagens natur være behæftet med adskillige usikkerhedsmomenter.

Der knyttes naturligvis indenfor de forskellige grupper i FN varierende forhåbninger til UNCTAD's fremtidige virke: i forbindelse med aktiviteterne for at hæve levestandarderne i u-landene er denne gruppe lande den modtagende part og industri-landene den ydende part. På den ydende side forventes den vestlige verden at yde mere end østbloklandene på grund af den gennemgående højere velstand i de vestlige lande. Østbloklandene anser endog sig selv for at være på grænsen mellem den nydende og ydende part i visse spørgsmål, idet de bl. a. stærkt betoner nødvendigheden af friere handelsforbindelser til alle sider, d. v. s. også en udvidelse af øst-vesthandelen.

Endelig har UNCTAD-sekretariatet nok en selvstændig opfattelse i visse spørgsmål, herunder ikke mindst med hensyn til den rolle, det skal have i den fremtidige udvikling. Generalsekretær Prebisch's egen personlighed kombineret med hans brændende iver for at hjælpe u-landene har allerede fra Genève-konferencens start været med til at præge udviklingen. Det kan derfor være nyttigt at anskue problemerne fra en række synsvinkler.

2. Det organisatoriske billede.

Som tidligere anført, er UNCTAD oprettet som et organ under FNs generalforsamling. Det skal således aflægge beretning til denne, og udgifterne til UNCTAD's arbejde afholdes over FNs ordinære budget.